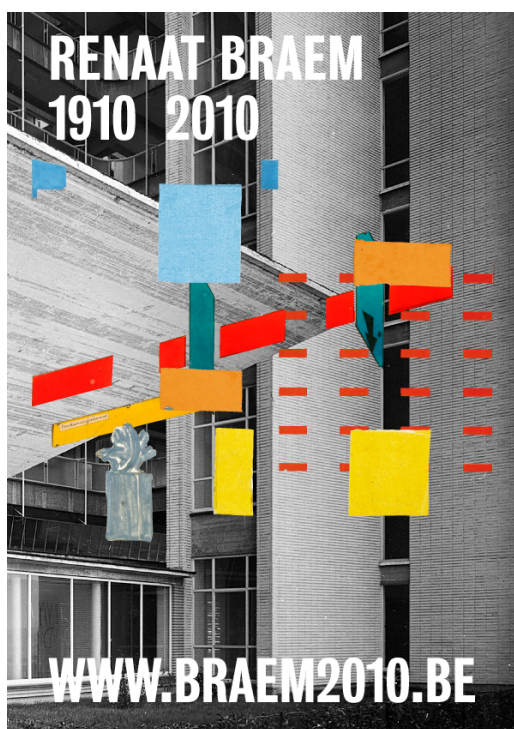

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

RENAAT BRAEM 1910 2010

In 2010 zou de spraakmakende architect Renaat Braem 100 geworden zijn. Hoog tijd om zijn gebouwde en geschreven werk te herontdekken. Het **Vlaams Architectuurinstituut (VAi)** en het **Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAa)** grijpen deze verjaardag aan voor een evenementenprogramma rond de figuur en het oeuvre van Renaat Braem. Het startschot werd gegeven eind 2009 met **de ideeënwedstrijd** rond het stookhuis en de directeurswoning van het Kiel in Antwerpen, een van Braems meest bekende projecten. *Pièce de résistance* van het programma in 2010 is een **tentoonstelling**, waarvoor uitgebreid geput wordt uit het rijke archief van Braem. Een indrukwekkende selectie tekeningen van zowel gerealiseerde als imaginaire gebouwen en steden wordt voor het eerst getoond aan een groot publiek. Parallel met de tentoonstelling verzorgt het CVAa een **heruitgave** van Braems veelbesproken pamflet ***Het lelijkste land ter wereld*** (1968), waarin hij de Belgische ruimtelijke (wan)orde aan de kaak stelt. Tot slot wordt een **Braem-architectuurroute** uitgestippeld in Antwerpen, die halt houdt bij zijn meest bijzondere realisaties.

01 DE ARCHITECT

Renaat Braem (1910-2001) werd geboren in Antwerpen. Na zijn architectenopleiding aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Antwerpen schopte hij het tot stagiair in het Parijse architectenbureau van Le Corbusier – de enige Belg die daarin slaagde. Als zelfstandig architect liet Braem zich vervolgens opmerken vanaf de jaren 1950 met een lange reeks emblematische – maar soms ook problematische – projecten. Hij realiseerde het sociale woningbouwcomplex op het Kiel (1951-1954, 1956-1958), de Politietoren (1957-67), het Middelheimpaviljoen (1969-1971) in Antwerpen, de Modelwijk aan de Heizel (1957-1964), een aantal privéwoningen zoals zijn eigen woning in Deurne (1957-1958), en hij ontwierp utopische projecten zoals de Lijnstad (1934) en de Bandstad België (1964). Anno 2010 verwonderen de expressiviteit van zijn architectuur, zijn engagement in sociale woningbouw en zijn felle pen. De spitsvondigheid van zijn sociale en ruimtelijke analyses, het minutieus materiaalgebruik en zijn sculpturale vormtaal raken nog steeds aan het hedendaagse architectuurdebat.

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Jan van Rijswijcklaan 155, B-2018 Antwerpen | T +32 (0)3 242 89 76 | F +32 (0)3 242 89 79
Dexia 068-2347626-59 | cvaa@vai.be | www.vai.be | BTW BE 0476 914 455

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

02 DE TENTOONSTELLING

Renaat Braem 1910-2010 is de eerste tentoonstelling in de nieuwbouw van deSingel, ontworpen door Stéphane Beel. Deze tentoonstelling wil zowel de architectuur liefhebber als de leek laten kennismaken met het unieke universum van de architect Renaat Braem. Er wordt rijkelijk geput uit de vele prachtige tekeningen en plannen van Braem, die voor het eerst aan een groot publiek worden getoond.

Data: 1 oktober 2010 – 9 januari 2011

Productie: VAI en CVAa

Coproductie: deSingel en VIOE

Met de steun van: Vlaamse Gemeenschap en Stad Antwerpen

Locatie: deSingel, Desguinlei 25, B-2018 Antwerpen.

Website: www.braem2010.be

Rondleidingen reserveren: 03 248 28 28

03 HERUITGAVE HET LELIJKSTE LAND

Het lelijkste land ter wereld is een van Braems bekendste teksten, oorspronkelijk gepubliceerd in 1968. Dit pamflet is op veel punten nog brandend actueel in tijden van grote stadsvernieuwingsprojecten en het herdenken van de publieke ruimte. Het CVAa bereidt een heruitgave voor samen met Braemkenner Francis Strauven.

Productie: CVAa ism ASP Academic & Scientific Publishers

04 EDUCATIEF PAKKET

Het VAI, het VIOE en het Middelheimmuseum ontwikkelen een educatief pakket rond de architectuur van Braem. Het lessenpakket wil jongeren van de derde graad secundair het universum van Braem laten ontdekken aan de hand van een bezoek aan het Renaat Braem Huis in Deurne, de Politietoren, het Middelheimpaviljoen en het modelappartement op het Kiel. Op 27 mei testen een aantal leerkrachten het traject uit.

Productie: VAI, VIOE en Middelheimmuseum

05 ARCHITECTUURROUTE ANTWERPEN

Samen met de Stad Antwerpen stippelt VAI/CVAa een architectuurroute uit langs bekende en minder bekende realisaties van Braem, waaronder het Kiel, de Politietoren, het Middelheimpaviljoen, de Kindertuin en enkele private woningen.

Productie: VAI/CVAa en Stad Antwerpen

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Jan van Rijswijcklaan 155, B-2018 Antwerpen | T +32 (0)3 242 89 76 | F +32 (0)3 242 89 79
Dexia 068-2347626-59 | cvaa@vai.be | www.vai.be | BTW BE 0476 914 455

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

06 ANDERE ACTIVITEITEN

In Antwerpen, maar ook op andere plaatsen, worden door andere Braem-geïnteresseerden en lokale organisaties initiatieven genomen om het oeuvre van Braem in de kijker te zetten. Een greep hieruit:

06_01 Het **Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE)** bereidt de Braem-monografie **Renaat Braem 1910-2001 architect** al enkele jaren voor. Braem schonk zijn woning met het grootste deel van zijn archief aan de Vlaamse Gemeenschap. Na zijn dood startte het VIOE met de inventarisering van het archief en zorgde voor het behoud en beheer van de woning in Deurne. Deze woning werd gerestaureerd en op 19 april officieel heropend. Jo Braeken, erfgoed specialist van het VIOE, Braemkenner en conservator van het Braemhuis, is de eindverantwoordelijke voor de wetenschappelijke monografie.

Productie: VIOE ism ASP Academic & Scientific Publishers

06_02 En verder:

- **'De balans van Braem'**: een online tentoonstelling die toont hoe Braem als ideoloog het werk van zijn collega-architecten becommentarieerde (Architectuurarchief provincie Antwerpen)
- **Sensibilisatieprojecten** met de bewoners van sociale huisvestingscomplexen in de Antwerpse wijken Kiel, Arenaplein en Jos Van Geellaan (Stedelijke wijkkantoren en Stad in Verandering van de Stad Antwerpen ism District Deurne)
- Openstelling van het **Renaat Braem Huis** in Deurne als museum-architectenwoning (VIOE - Antwerpen Averechts)
- **Hedendaagse kunst en Renaat Braem** (MuHKA en Win Van den Abbeele, Kris Fierens en Jean-Pierre Frisson)
- **Rondleidingen** voor gespecialiseerd publiek in de sociale huisvestingsprojecten van de Arenawijk in Deurne, Kiel in Antwerpen, Sint-Maartensdal in Leuven en Kruiskenlei Boom (VMSW)
- **Sensibilisatieprojecten** met de bewoners van sociale huisvestingscomplexen van de Kruiskenlei in Boom (Dienst Cultuur van gemeente Boom, Architectuur liefhebbers Boom, SHV Goed Wonen Rupelstreek)
- **Architectuurroute 'In het spoor van de toekomst'**: een 'cityLabo-project' rond architectuur uit de jaren 1950 (Antwerpen Averechts)
- **Film- en debatavond** over Sint-Maartensdal in Leuven (Stad en Architectuur)
- **Tentoonstelling en brochure** over de bibliotheek in Schoten van Braem (Dienst Cultuur van gemeente Schoten)
- **Rondleiding per bus** in Brussel langs de architectuur van twee naoorlogse modernisten, Renaat Braem en Willy Vander Meeren (Brukselbinnenstebuiten)
- **Tentoonstelling van schilderijen** van de hand van Braem in vitrines van de Kammenstraat in Antwerpen (VIOE)

www.braem2010.be

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Jan van Rijswijcklaan 155, B-2018 Antwerpen | T +32 (0)3 242 89 76 | F +32 (0)3 242 89 79
Dexia 068-2347626-59 | cvaa@vai.be | www.vai.be | BTW BE 0476 914 455

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

MEER INFORMATIE

www.braem2010.be

CONTACT PERS

tine.verschaeve@vai.be | 0473 68 14 06

INITIATIEF

Centrum Vlaamse Architectuurarchieven - CVAa

Vlaams Architectuurinstituut - VAI

COPRODUCTIE

Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed - VIOE

deSingel Internationale Kunstcampus

MET DE STEUN VAN

vlaamsARCHITECTUURinstituut
CentrumVlaamseArchitectuurarchieven

Jan van Rijswijcklaan 155, B-2018 Antwerpen | T +32 (0)3 242 89 76 | F +32 (0)3 242 89 79
Dexia 068-2347626-59 | cvaa@vai.be | www.vai.be | BTW BE 0476 914 455